

ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2020. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 4. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Školskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

U PRVA TRI ZADATKA UPIŠI ODGOVORE NA CRTE.

1	
---	--

1. Koje je ime europske institucije kojom Hrvatska predsjedava u prvoj polovici 2020. godine? _____

1	
---	--

2. Koji je naziv domoljubne pjesme iz koje su uzete kitice za hrvatsku himnu?

1	
---	--

3. Koje je ime rijeke kojom je Hrvatska neposredno uključena u paneuropski prometni koridor VII? _____

U SVAKOM OD SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2	
---	--

4. Paralela koja je jednako udaljena od sjevernog pola i ekvatora prolazi kroz Minneapolis i Krasnodar. Koje hrvatske otoke presijeca ta paralela?

- a) Cres b) Dugi otok c) Krk d) Lošinj e) Pag

2	
---	--

5. Koji se od navedenih graničnih prijelaza nalaze na hrvatsko-slovenskoj granici?

- a) Bajakovo b) Dubrava Križovljanska c) Goričan d) Karasovići e) Kaštel

2	
---	--

6. Koje od navedenih rijeka dijelom toka čine prirodnu granicu Hrvatske s Bosnom i Hercegovinom?

- a) Bosut b) Glina c) Korana d) Kupa e) Pakra

2	
---	--

7. Koji su od navedenih speleoloških objekata smješteni u Istri?

- a) jama Baredine b) špilja Biserujka c) Cerovačke pećine
d) špilja Mramornica e) špilja Vrelo

2	
---	--

8. Koje su od navedenih uzvisina Panonsko-peripanonske Hrvatske više od 1000 metara nadmorske visine?

- a) Ivanščica b) Kalničko gorje c) Papuk d) Psunj e) Žumberačka gora

2	
---	--

9. Na kojima su od navedenih rijeka crnomorskog slijeva izgrađene hidroelektrane?

- a) Dobra b) Korana c) Kupa d) Sava e) Una

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ GRAFIČKIH PRIKAZA.

3	
---	--

10. Na crte ispod priloženih fotografija arheološkog nalaza/nalazišta upiši ime naselja koje je uz njega vezano.

3	
---	--

11. Na crte ispod priloženih zastava međunarodnih organizacija upiši godinu pristupanja Hrvatske toj organizaciji.

3	
---	--

12. Na crte ispod priloženih fotografija objekata/građevina upiši naziv kulturno-civilizacijskog kruga pod čijim utjecajem je izgrađen.

2

13. Na crte ispod priloženih karata upiši puni naziv državne zajednice kojoj je Hrvatska u tom razdoblju pripadala.

U SLJEDEĆA DVA ZADATAKA POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. JEDAN POJAM IZ SREDNJEGA I JEDAN POJAM IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU SE POVEZATI.

3

14. Poveži oznaku autoceste s njezinim nazivom te lokacijama koje povezuje.

_____ A1	A) Dalmatina	1) Bregana – Zagreb – Lipovac
_____ A2	B) posavska autocesta	2) Svilaj – Osijek
_____ A5	C) Slavonika	3) Zagreb – Macelj
	D) zagorska autocesta	4) Zagreb – Split

3

15. Poveži vjetrove s njihovim obilježjima i smjerom puhanja.

_____ bura	A) hladan i suh vjetar, javlja se tijekom cijele godine	1) JI vjetar
_____ jugo	B) prevladava u hladnom dijelu godine	2) J vjetar
_____ maestral	C) prevladava u toplom dijelu godine	3) SI vjetar
	D) topao i vlažan vjetar, javlja se tijekom cijele godine	4) SZ vjetar

U SLJEDEĆA TRI ZADATAKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2

16. Navedene makadamske ceste poveži s prijevojima kroz koje su prolazile.

A) Jozefina B) Lujzijana

_____ Gornje Jelenje _____ Kapela _____ Oštarijska vrata _____ Prezid _____ V. Alan

2

17. Poveži rezervat šumske vegetacije s vrstom vegetacije koja u njemu prevladava.

A) šuma Dundo B) Motovunska šuma

_____ hrast cer _____ hrast crnika _____ hrast kitnjak _____ hrast lužnjak _____ hrast medunac

2

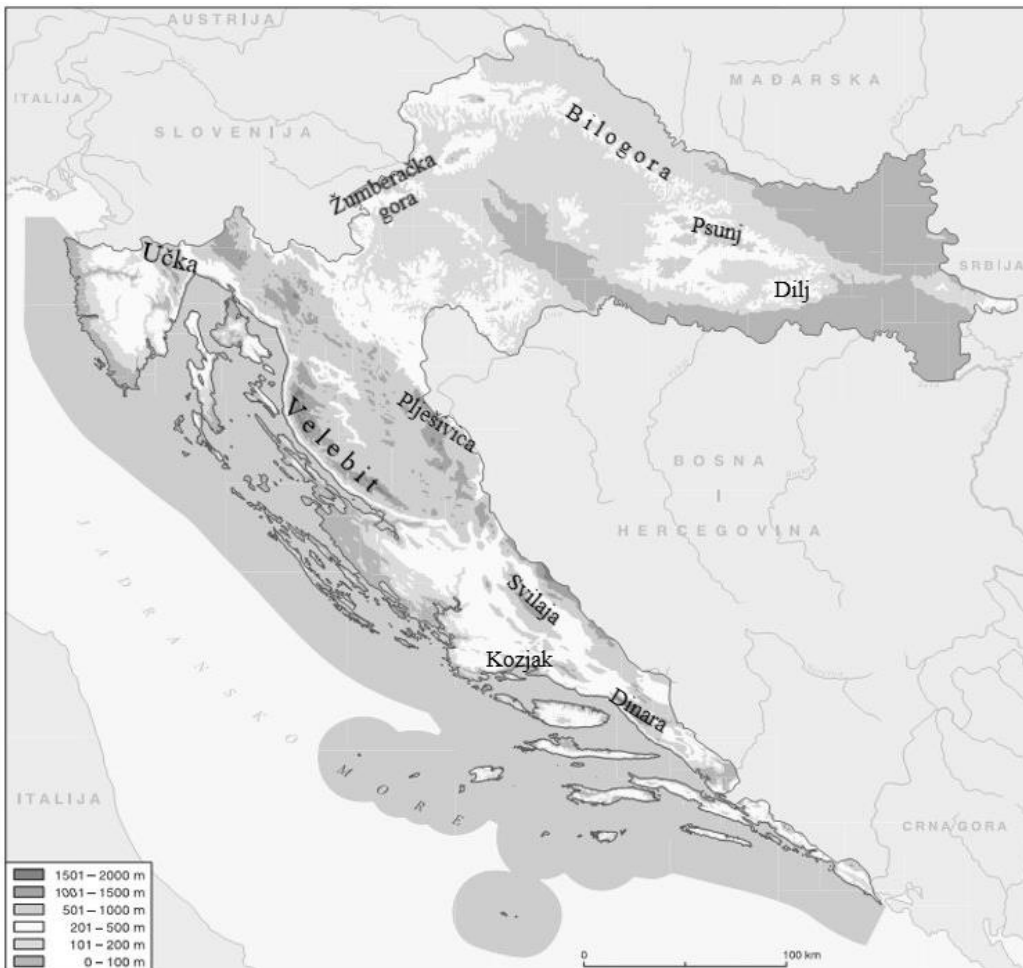
18. Poveži geografsko područje s tipom tla koje u njemu prevladava.

A) Crnac polje

B) delta Neretve

___ crvenica ___ močvarna crnica ___ podzoli ___ smeđa tla ___ tresetno tlo

NA PRILOŽENOJ GEOGRAFSKOJ KARTI TRI SU POGREŠNA IMENA. PRONAĐI NA KARTI POGREŠNO UPISANA IMENA, ISPIŠI IH U LIJEVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DESNI STUPAC, U ISTOM REDU, UPIŠI TOČNE RIJEČI.

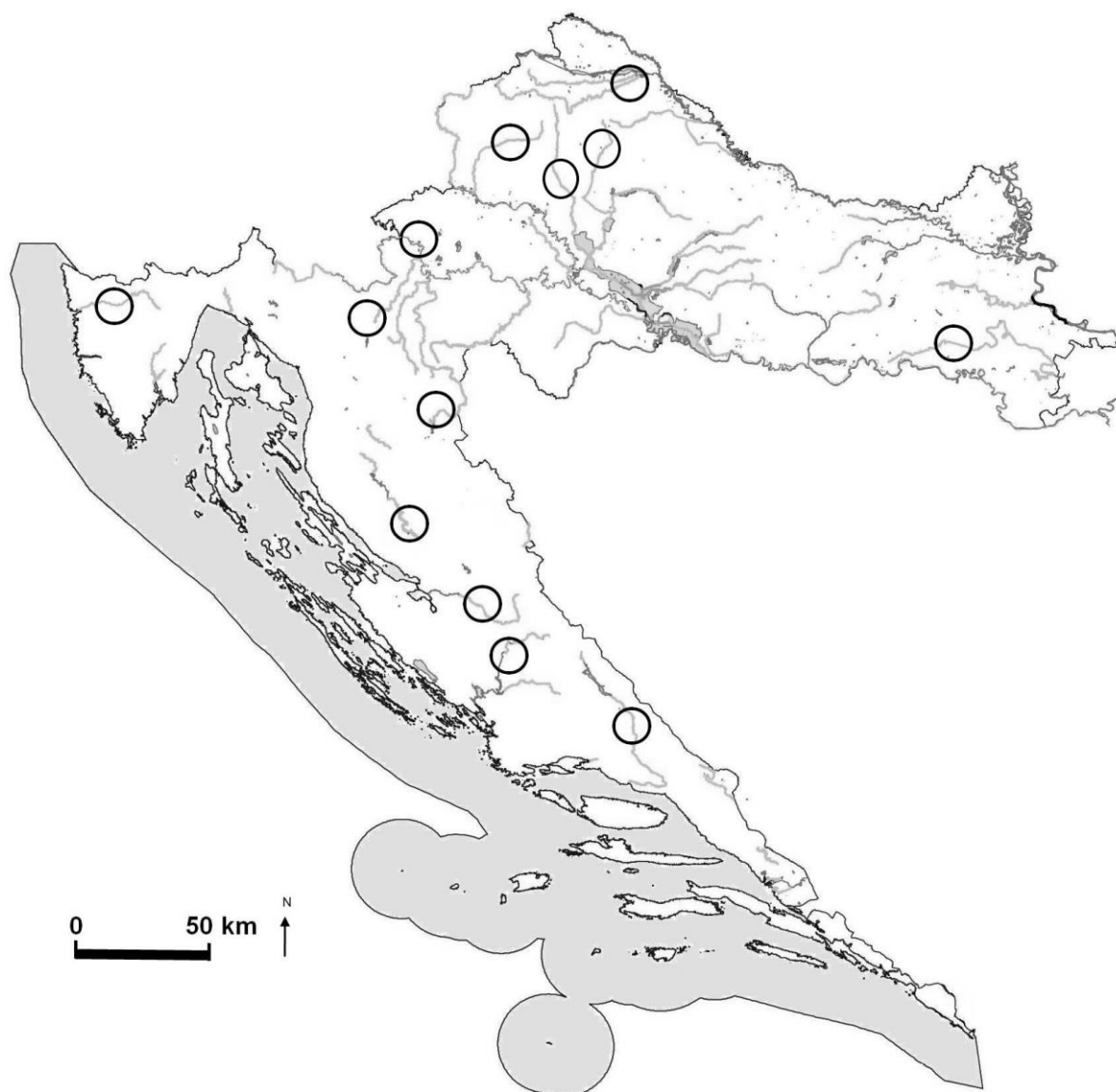

3

19. Pažljivo prouči kartu Republike Hrvatske s položajem gora i planina te ispuni tablicu prema uputi.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE HIDROLOŠKE KARTE HRVATSKE.

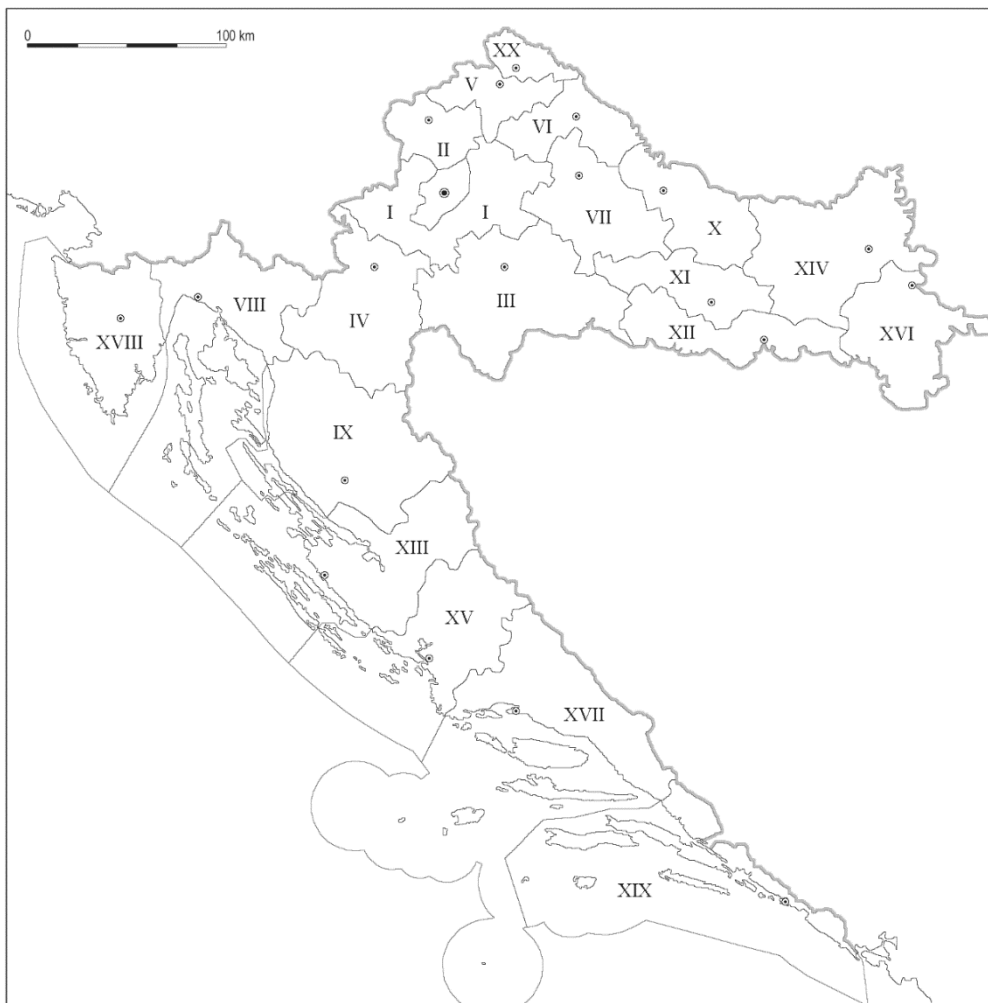

1 20. Upiši na priloženoj karti broj **1** u kružić kojim je označena rijeka koja izvire u jugoistočnom dijelu Ivanšćice, a ušće joj se nalazi na području Sisačko-moslavačke županije. Ime te rijeke je _____.

2 21. Upiši na priloženoj karti broj **2** u kružić kojim je označena rijeka jadranskog slijeva koja ima najveći hidroenergetski potencijal. Ime te rijeke je _____.

Ime površinom najvećeg umjetnog jezera na toj rijeci je _____.

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE ŽUPANIJA REPUBLIKE HRVATSKE.

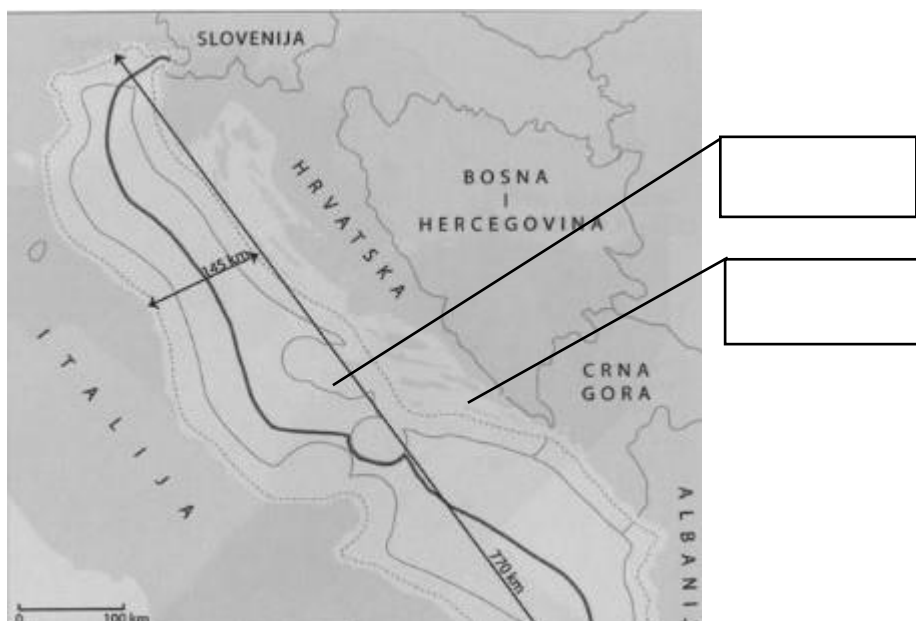
- 1** 22. Županija u kojoj se nalaze dvije solane označena je na karti brojem _____.
Ime te županije je _____ županija.
- 2** 23. Dva umjetna jezera na Dravi prostiru se na područjima dviju županija. Imena tih županija su _____ županija, na karti označena brojem _____ i _____ županija na karti označena brojem _____.
- 1** 24. Županija u kojoj se nalazi najjužnija otočna točka Hrvatske na karti je označena brojem _____, a njeno ime je _____ županija.
- 2** 25. Na fotografiji je prikazan dalmatinski grad koji je nastao na otoku koji je prirodni procesom povezan s kopnom. Naziv reljefnog oblika nastalog tim prirodnim procesom i prikazanog na fotografiji je _____, a ime županije u kojoj se nalazi grad prikazan na fotografiji je _____ županija. Ta je županija na priloženoj karti označena brojem _____.

- 2 26. Najkasnije oblikovan segment današnje hrvatsko-slovenske granice nalazi se u županiji označenoj brojem _____, a ime te županije je _____ županija. Granica dijelom prati tok rijeke čije je ime _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ GRAFIČKIH PRIKAZA.

- 2 27. Upiši broj 1 u pravokutnik spojen linijom čiji završetak prikazuje unutarnje morske vode, a broj 2 u pravokutnik spojen linijom čiji završetak prikazuje teritorijalno more. Navedeni dijelovi mora sastavni su dio hrvatskog nacionalnog teritorija koji se naziva _____.

- 2 28. Dinaridi su se izdigli tijekom _____ orogeneze u eonu čiji je naziv _____.

- 2 29. Upiši na crte vegetaciju karakterističnu za prostor Gorske Hrvatske redosljedom, počevši od vegetacije karakteristične za najnižu nadmorsku visinu prema najvišoj: bukovo-jelove šume, klekovina bora, šume bukve, šume smreke.

_____ najviši pojas

_____ najniži pojas

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. JEDAN SE POJAM IZ DESNOGA STUPCA NE MOŽE POVEZATI.

2 30. Poveži meteorološke postaje s tipom klime koja u njima prevladava.

___ Lastovo	A) Csa
___ Pula	B) Csb
___ Zagreb – Grič	C) Cfa
___ Zavižan	D) Cfb
	E) Df

2 31. Poveži rijeke s njihovim obilježjima.

___ Gacka	A) velikog stupnja onečišćenja, rijeka najdužeg toka u Hrvatskoj
___ Krka	B) rijeka izvorne kakvoće vode, ponornica
___ Drava	C) snježno-kišni režim protoka, tri hidroelektrane
___ Sava	D) jadranski slijev, najstarija hidroelektrana
	E) najdulja rijeka koja ima izvor i ušće u RH, teče od juga prema sjeveru

U SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA DOPUNI REČENICE.

2 32. Naziv anticiklone koja cijele godine utječe na vrijeme u Hrvatskoj je _____ anticiklona, a naziv anticiklone koja na vrijeme u Hrvatskoj utječe u zimskim mjesecima je _____ anticiklona.

2 33. Na prostoru Panonsko-peripanonske Hrvatske prosječna godišnja količina padalina smanjuje se od _____ prema _____ (*upiši nazive strana svijeta*). Utjecajem klime u krajnjem sjeveroistočnom dijelu razvila se vegetacija niskih trava čiji je naziv _____.

2 34. Salinitet Jadranskog mora povećava se od _____ prema _____ (*upiši nazive strana svijeta*). Prosječni salinitet Jadranskog mora iznosi _____ (*upiši broj i mjernu jedinicu*).

2 35. Naziv procesa okupljanja stanovništva i gospodarstva na obalama mora je _____. Spomenuti proces ugrožava more te mu smanjuje kakvoću vode. Kako bi se nastavilo održivo upravljanje i gospodarenjem morem i obalnim pojasom pokrenut je međunarodni ekološki program za zaštitu. Koje je ime međunarodnog ekološkog programa čiji su nosioci u 2019. godini bile 122 plaže i marine u Hrvatskoj?